

Usklađivanje statuta udruge sa novim Zakonom o udrugama

Stupanjem na snagu novog Zakona o udrugama (Nar. nov., br. 74/14; u nastavku teksta: Zakon) 1. listopada 2014. za sve udruge počinje teći zakonski rok od godine dana za usklađivanje odredbi njihovih statuta sa odredbama novog Zakona. Pri usklađivanju statuta s novim zakonskim odredbama udruge moraju u prvom redu voditi računa kako je u odnosu na stari Zakon o udrugama (Nar. nov., br. 88/01 i 11/02), znatno proširen obvezni sadržaj statuta udruge.

Važnost statuta

Svaka udruga mora imati statut, koji se prilaže zahtjevu za upis u registar udruga. Statut je temeljni opći akt udruge kojeg donosi skupština i ostali opći akti, ako ih udruga donosi, moraju biti u skladu sa statutom. Umjesto naziva statut, za ovaj temeljni opći akt udruge može se rabiti i drugi naziv (npr. pravilnik, poslovnik i dr.), ali ovakva promjena naziva u praksi nije uobičajena.

Sadržaj statuta udruge

Sadržaj statuta možemo podijeliti na obvezni, koji mora sadržavati statut svake udruge i dispozitivni, koji ovisi o volji samih članova skupštine koja donosi statut. Obvezni sadržaj statuta određen je u čl. 13. st. 3. Zakona i znatno je proširen u odnosu na odredbe starog Zakona, dok je dispozitivni sadržaj statuta propisan u čl. 13. st. 4. Zakona. U nastavku dajemo kratki prikaz nekih obveznih dijelova sadržaja statuta.

Zastupanje

Članovi udruge, djelujući kroz skupštinu, imaju slobodu u statutu odrediti način zastupanja udruge. U praksi se vjerojatno najčešće osobom odgovornom za zastupanje udruge određuje predsjednik. Međutim, ova ovlast može biti dodijeljena i osobi koja obavlja neku drugu dužnost u udruzi.

Ciljevi i djelatnosti udruge

Djelovanje udruge temelji se na načelu neovisnosti što u praksi znači da udruga samostalno utvrđuje područje svojeg djelovanja, ciljeve i djelatnosti, unutar nji ustroj i samostalno obavlja djelatnosti koje nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom. Statuti udruge međusobno će se razlikovati i s obzirom na ciljeve koje žele ostvariti svojim djelovanjem i njihove djelatnosti.

Uvjeti članstva te prava i obveze članova

Zakonom je određeno kako svaka fizička i pravna osoba može postati članom udruge, sukladno zakonu i statutu. Statutom članovi udruge u velikoj mjeri mogu određivati uvjete članstva te prava i obveze članova, poštujući pri tome opća zakonska načela za djelovanje udruge, u prvom redu načelo njenog demokratskog ustroja.

Tijela udruge

Zakon ciljano sadrži vrlo štu re odredbe o unutarnjem ustroju udruge, ostavljajući na taj način članovima da kroz statut samostalno uređuju unutarnje odnose u udruzi na način koji najviše

odgovara ostvarenju ciljeva radi kojih je udruga i osnovana. Pri sastavljanju statuta mora se voditi računa da se što preciznije uredi hijerarhijski odnos između pojedinih tijela udruge, način njihovog izbora i nadležnost.

Izbor i opoziv likvidatora udruge

U obvezni sadržaj statuta udruge spada i određivanje načina izbora i opoziva likvidatora udruge. Likvidator je fizička, ili pravna osoba koju je imenovalo nadležno tijelo udruge i koja je kao likvidator upisana u registar udruge. Likvidator ne mora biti član udruge. On zastupa udruhu u postupku likvidacije, a otvaranjem likvidacijskog postupka upisuje se u registar udruge kao osoba ovlaštena za zastupanje udruge do okončanja postupka likvidacije i brisanja udruge iz registra udruge.

Statusne promjene

Statusne promjene su pripajanje, spajanje i podjela udruge. Uređenje ovih pitanja ne ulazi u obvezni sadržaj statuta, ali je poželjno statutom urediti pojedinih promjene pravnog položaja udruge i njenih članova.

Usklađivanje statuta sa Zakonom

Udruge su dužne uskladiti svoje statute s odredbama Zako-

na do 1. Listopada 2015. i o tome podnijeti zahtjev za upis promjena nadležnom uredu. U suprotnom, nadležni ured će po službenoj dužnosti utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za prestanak djelovanja udruge iz čl. 48. Zakona i pokretanje postupka likvidacije udruge.

Izrada statuta

Pri izradi statuta, osim objektivno malih zakonskih ograničenja, članovi udruge zapravo imaju veliku slobodu. U statutu u pravilu ne treba ponavljati zakonske odredbe. U prvom redu moraju se jasno odrediti ciljevi koji se žele postići djelovanjem udruge.

Pri odabiru unutarnjeg ustroja i nadležnosti tijela udruge u statutu, mora se voditi računa o tome da unutarnja organizacija na što jednostavniji način, a možemo dodati i na što ekonomski opravdaniji način obzirom na vjerojatnu ograničenost sredstava koja su na raspolaganju za njeno djelovanje, pridonosi realizaciji ciljeva udruge. U nastavku dajemo primjer statuta udruge usklađenog sa zakonskim odredbama, koji sadrži samo najosnovnije odredbe koje su zajedničke svim udrugama. U sljedećim brojevima našeg časopisa upoznat ćemo Vas i sa primjerima statuta udruge koje imaju određene posebne ciljeve, a time je uvjetovan i njihov poseban sadržaj.

Primjer – statut udruge

Temeljem čl. 18. st. 1. Zakona o udrugama (u nastavku teksta: Zakon), skupština ABEBE udruge za promicanje klasične glazbe (u nastavku teksta: Udruga) na sjednici održanoj 1. listopada 2014. donosi

Statut udruge ABEBE za promicanje klasične glazbe

I. Predmet

Članak 1.

Statutom Udruge (u nastavku teksta: Statut) uređuju se sva pitanja važna za djelovanje Udruge sukladno čl. 13. st. 3. Zakona.

II. Naziv i sjedište udruge

Članak 2.

Naziv Udruge glasi ABEBE Udruga za promicanje klasične glazbe.

Članak 3.

Sjedište Udruge je u Varaždinu, Lijepa ulica 37.
Odluku o promjeni sjedišta donosi Upravni odbor.

III. Zastupanje

Članak 4.

Udrugu u pravnom prometu zastupa predsjednik Upravnog odbora. Skupština može ovlastiti i drugu osobu za zastupanje Udruge.

Članak 5.

Osoba ovlaštena za zastupanje:
- odgovara za zakonitost rada Udruge;
- vodi poslove Udruge sukladno odlukama skupštine i upravnog odbora;
- odgovorna je za podnošenje skupštini prijedloga godišnjeg financijskog izvješća;
- dostavlja zapisnik s redovne sjednice skupštine nadležnom uredu koji vodi registar udruge;
- sklapa ugovore i poduzima druge pravne radnje u ime i za račun Udruge;
- saziva skupštinu Udruge;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, Statutom i aktima Udruge.

IV. Izgled pečata udruge

Članak 6.

Pečat Udruge je okruglog oblika, promjera 35 mm.
Uzduž ruba pečata ispisan je naziv Udruge, a horizontalno u sredini pečata je ispisan sjedište Udruge.

V. Područje djelovanja

Članak 7.

Udruga obavlja svoju djelatnost na području grada Varaždina.

VI. Ciljevi

Članak 8.

Udruga je neprofitna organizacija koja se ne osniva sa svrhom stjecanja dobiti i ne obavlja gospodarsku djelatnost.
Udruga je osnovana sa ciljem i svrhom širenja spoznaje o umjetničkim i drugim vrijednostima klasične glazbe, a posebno klasične glazbe hrvatskih skladatelja.

VII. Djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi

Članak 9.

Za ostvarivanja cilja radi kojeg je osnovana Udruga obavlja sljedeće aktivnosti:
- kroz javne glazbene nastupe svojih članova popularizira svijest o vrijednostima klasične glazbe uopće, a posebno klasične glazbe hrvatskih autora;

- prikuplja sredstva za nabavku klasičnih instrumenata za potrebe muzičkih škola;
- prikuplja sredstva radi školovanja perspektivnih učenika osnovnih i srednjih muzičkih škola;
- podupire korištenje klasične glazbe u terapijske svrhe;
- organizira glazbene manifestacije na neprofitnoj osnovi radi popularizacije klasične glazbe;
- obavlja druge aktivnosti koje doprinose ostvarenju cilja radi kojeg je osnovana.

VIII. Način osiguravanja javnosti djelovanja udruge

Članak 10.

Rad Udruge je javan, a javnost rada Udruge osigurava se pravodobnim i istinitim obavještanjem članova Udruge o svim odlukama i drugim važnim pitanjima iz djelovanja Udruge.

Svi članovi Udruge imaju pravo sudjelovati u radu Udruge sukladno odredbama Statuta i Zakona te pravo uvida u rad tijela i odluke koje njena tijela donose.

Članak 11.

Sjednice tijela Udruge ne mogu se zatvoriti za javnost, osim u izuzetnim slučajevima radi zaštite interesa maloljetnika i kada je to radi posebne zaštite maloljetnika propisano zakonom i drugim propisom te radi narušavanja javnog reda i mira i ograničenog kapaciteta prostora u kojem se sjednica održava.

IX. Članovi Udruge

Članak 12.

Svaka fizička i pravna osoba koja to želi i koja prihvaća ciljeve radi kojih je Udruga osnovana i odredbe ovog Statuta može postati njenim članom sukladno zakonu i Statutu. Pravna osoba ostvaruje članstvo u Udruzi putem svojeg ovlaštenog predstavnika.

Članak 13.

Udruga vodi popis svojih članova.
Članstvo u Udruzi može biti redovno i počasno.

Članak 14.

Fizička, ili pravna osoba koja želi postati redovnim članom Udruge podnosi zahtjev Upravnom odboru Udruge, koji ga, dajući prethodno pozitivno, ili negativno mišljenje, prosljeđuje Skupštini radi donošenja odluke običnom većinom prisutnih članova Udruge.

Redovni članovi plaćaju članarinu u iznosu koji odredi Skupština Udruge, biraju i mogu biti birani u tijela Udruge, imaju pravo biti informirani o radu Udruge i imaju druga prava utvrđena Zakonom i Statutom.

Članak 15.

Počasni član Udruge može biti fizička, ili pravna osoba koja je svojim djelovanjem pridonijela ostvarivanju ciljeva radi kojih je Udruga osnovana, a imenuje ga Skupština na pisani obrazloženi prijedlog 25% članova Udruge, ili na prijedlog Upravnog odbora.

Počasni član nema pravo glasa na Skupštini, ne može sudjelovati u biranju tijela Udruge niti može biti biran u ta tijela i ima pravo biti informiran o radu Udruge.

Članak 16.

Članstvo prestaje:
- istupanjem;
- isključenjem radi nepoštivanja odredbi Statuta, ili neplaćanja članarine za tekuću godinu.
Odluku o isključenju člana donosi Skupština na način predviđen za primanje članova u Udrugu.
Protiv odluke o isključenju dopuštena je žalba u roku od 15 dana, o kojoj odlučuje Skupština na sljedećem zasjedanju.

X. Tijela Udruge

Članak 17.

Tijela Udruge su Skupština i Upravni odbor.

Članak 18.

Skupština je najviše tijelo upravljanja Udrugom.

Skupštinu čine redoviti članovi Udruge.

Skupština udruge:

- usvaja Statut i njegove izmjene i dopune;
- bira i razrješava osobe ovlaštene za zastupanje;
- bira i razrješava druga tijela udruge;
- odlučuje o povezivanju s drugim udrugama i statusnim promjenama;
- usvaja plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće

o radu za prethodnu kalendarsku godinu;

- usvaja godišnje financijsko izvješće;
- odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine Udruge;
- odlučuje i o drugim pitanjima utvrđenim Zakonom i Statutom te o pitanjima za koja Statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela Udruge.

Članak 19.

Skupština radi u sjednicama i donosi poslovnik o svojem radu.

Sjednicom skupštine rukovodi i akte koje skupština donosi potpisuje predsjednik skupštine kojeg za svako pojedino zasjedanje biraju članovi, običnom većinom, tajnim glasanjem.

Redovne sjednice Skupštine održavaju se najmanje dva puta svake kalendarske godine, od čega barem jedna mora biti održana svakih šest mjeseci, a izvanredne sjednice održavaju se prema potrebi.

Sjednicu Skupštine saziva Upravni odbor, ili najmanje 25% plus jedan član Udruge o čemu dostavljaju pisane i vlastoručno potpisane izjave.

Članak 20.

Skupština može donositi pravovaljane odluke ako je na sjednici prisutna polovina ukupnog broja članova Udruge plus jedan član.

Za donošenje valjanih odluka Skupštine potrebno je da za prihvaćanje odluke glasa polovina plus jedan na Skupštini prisutnih članova Udruge ako Statutom nije drukčije određeno.

Članak 21.

Upravni odbor se sastoji od dva člana i predsjednika koje na pisani i obrazloženi prijedlog deset članova bira Skupština za razdoblje od godine dana.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora mogu biti razriješeni dužnosti i prije isteka mandata ako:

- su prekršili Zakon;
- postupaju suprotno odlukama Skupštine;
- izgube poslovnu sposobnost.
- podnesu ostavku.

U slučaju prestanka dužnosti predsjednika Upravnog odbora, do izbora novog, kao privremeni vršitelj dužnosti zamjenjuje ga najstariji član Upravnog odbora.

Članak 22.

Upravni odbor:

- priprema nacrt akata Skupštine;
- saziva sjednice Skupštine, predlaže dnevni red, priprema materijale za

Skupštinu i izvršava njene odluke;

- vodi popis članova Udruge;
- obavlja druge poslove sukladno Zakonu i Statutu.

Upravni odbor radi u sjednicama koje se održavaju najmanje jedanput tjedno i donosi poslovnik o svojem radu.

Upravni odbor donosi odluke natpolovičnom većinom svojih članova.

XI. Izbor i opoziv likvidatora Udruge

Članak 23.

Likvidatora Udruge bira i opoziva Skupština na prijedlog Upravnog odbora.

Likvidator može biti i osoba koja nije član Udruge, a mora raspolagati odgovarajućim stručnim (financijski i pravnim) znanjem kako bi mogao voditi brigu o raspodjeli imovine Udruge.

Likvidator ima pravo na naknadu troškova za svoj rad iz sredstava Udruge u visini koju određuje Upravni odbor na prvoj sjednici nakon njegovog imenovanja.

XII. Način stjecanja i raspolaganja imovinom Udruge

Članak 24.

Udruga pribavlja novčana sredstva iz članarine, donacija, poklona, financiranjem iz državnog proračuna i/ili proračuna regionalne i lokalne samouprave te iz drugih dopuštenih izvora i koristi ih za ostvarivanje svojih ciljeva, a o njihovoj raspodjeli odlučuje Upravni odbor.

Za opravdane troškove učinjene u vezi s obavljanjem djelatnosti Udruge članovi imaju pravo na naknadu koju odobrava Upravni odbor na temelju priloženih računa.

Udruga vodi poslovne knjige i sastavlja financijska izvješća sukladno propisima kojima se uređuje način financijskog poslovanja i vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

Članak 25.

Ako Udruga provodi programe i projekte od interesa za opće dobro financirane iz javnih izvora najmanje jedanput godišnje o svome radu, opsegu, načinu stjecanja i korištenja sredstava mora izvijestiti davatelja sredstava, a putem mrežne stranice obavještava i širu javnost. Sredstva prikupljena sukladno st. 1. Udruga može koristiti isključivo za provedbu odobrenih programa ili projekata.

XIII. Statusne promjene

Članak 26.

O statusnim promjenama Udruge odlučuje Skupština većinom od 3/4 svih članova Udruge.

Pripajanje, ili spajanje ne može se provesti s udrugom čija financijska izvješća iskazuju negativan rezultat.

XIV. Prestanak postojanja udruge i postupak s imovinom

Članak 27.

Udruga može prestati iz razloga utvrđenih Zakonom i odlukom Skupštine usvojenom od strane 3/4 svih članova Udruge.

U slučaju prestanka postojanja Udruge, njena imovina se nakon ispunjenja zakonskih obveza prenosi na udrugu skladatelja grada Varaždina.

XV. Način rješavanja sporova i sukoba interesa unutar udruge

Članak 28.

Sve međusobne sporove proizašle iz članstva u Udruzi i/ili aktivnostima u sklopu djelovanja Udruge, članovi se obvezuju riješiti mirnim putem uz arbitražu Upravnog odbora.

XVI. Prijelazne i završne odredbe

Članak 29.

Ovaj Statut stupa na snagu s danom donošenja na Skupštini Udruge. U Varaždinu, 1. listopada 2014.

Predsjednik skupštine
Maro Marić

Božo Prelević